

Arbetsordning för kommunfullmäktige i Norrköping

KS-332/2010

Antagen av kommunfullmäktige den 23 oktober 1997 (§ 141)

Arbetsordningen har ändrats av kommunfullmäktige den 2 mars 2000 (§ 41), den 19 december 2002 (§ 243), den 13 september 2004 (§ 147), den 20 juni 2005 (§ 113), den 18 juni 2007 (§ 132) och den 29 november 2010 (§ 139)

Om arbetsordningen

Enligt kommunallagen ska fullmäktige ha en arbetsordning och i denna meddela de föreskrifter som behövs för fullmäktiges sammanträden och handläggning av ärendena.

Arbetsordning för kommunfullmäktige i Norrköping

Antalet ledamöter

1 §

Kommunfullmäktige i Norrköping har 85 ledamöter. Bestämmelser om antalet ersättare finns i vallagen.

Presidium

2 §

År då val av kommunfullmäktige har ägt rum ska nyvalda fullmäktige vid sitt första sammanträde välja presidium - bestående av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande - för löpande mandatperiod.

Avgår ordföranden eller vice ordförande som fullmäktig eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart som möjligt välja annan ledamot i den avgångnes ställe.

Interimsordförande

3 §

Om presidiets ledamöter är förhindrade att inställa sig vid kommunfullmäktigesammanträde handhas ordförandeskapet av ålderspresidenten, det vill säga den som har varit ledamot längst tid eller - om två eller flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid - den äldste av dem.

Ålderspresidenten tjänstgör även som ordförande vid nyvalda fullmäktiges första sammanträde till dess presidievalen har förrättats.

Sammanträdesordning

4 §

Ordinarie kommunfullmäktigesammanträde hålls – om ärendemängden så föranleder – varje månad utom juli på dag som fullmäktige bestämmer, dock att första sammanträdet med de nyvalda fullmäktige hålls under november månad på dag och tid som ålderspresidenten bestämmer efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

Ordföranden bestämmer den tid på dagen då sammanträdena ska påbörjas. Som målsättning ska vidare gälla att sammanträdena bör vara avslutade senast kl. 22.00. Ordföranden får efter denna tidpunkt – om ärendelistan då inte är genomgången – förklara sammanträdet avbrutet. Det fortsätter då – i normalfallet – torsdagen i samma vecka.

Ordföranden bestämmer tid och plats för det fortsatta sammanträdet samt utfärdar kungörelse om det på vanligt sätt. Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka

behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Extra sammanträde hålls på dag som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.

Om det föreligger särskilda skäl för det får ordföranden, efter samråd med vice ordförandena, ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

Sammanträdesplats

5 §

Kommunfullmäktiges sammanträden hålls i fullmäktiges sessionssal i förvaltningshuset i kvarteret Rosen. Ordföranden får dock för särskilt fall och i samråd med vice ordförandena bestämma annan sammanträdesplats.

Placeringsordning

6 §

Vid kommunfullmäktiges sammanträden intar presidiets ledamöter och fullmäktiges sekreterare särskilda platser vid presidiebordet.

Övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt andra, som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar, placeras i sessionssalen på de platser fullmäktiges ordförande – efter samråd med vice ordförandena och gruppledarna – bestämmer. Övriga ersättare intar platser, vilka utan inbördes ordning anvisas dem.

Sammanträdes kungörande

7 §

Kallelse till sammanträde med kommunfullmäktige – med uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden, som ska behandlas (föredragningslista) – ska minst en vecka före sammanträdesdagen sändas till varje ledamot och ersättare i fullmäktige. Kallelse bör vara åtföljd av tillhörande handlingar. Annonseringen i ortstidningarna om sammanträde med fullmäktige ska omfatta utdrag av föredragningslistan vid sammanträdet enligt ordförandens

beslut. Den fullständiga föredragningslistan ska finnas tillgänglig på kommunens hemsida.

Inkallande av ersättare

8 §

Ledamot, som inte kan delta i sammanträde eller del därav, ska snarast anmäla detta till kommunstyrelsens kansli. Det ankommer på kansliet att senast vid sammanträdet börja kalla in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Vad som här har sagts om ledamot gäller även ersättare som redan har kallats att tjänstgöra.

Om ledamot utan att i förväg ha anmält förhinder uteblir från sammanträde eller efter anmälan om förhinder att vidare delta i sammanträde lämnar detta, inträder i ledamotens ställe ersättare, som är närvarande vid sammanträdet och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot eller ersättare bör inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Närvarokontroll/Upprop

9 §

Vid sammanträdet börjar förrättas närvarokontroll genom utnyttjande av voteringsanläggningen, alternativt genom upprop av samtliga ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige. Närvarokontroll förrättas även vid början av sammanträde, som efter avbrott fortsätter vid senare tidpunkt.

Om ledamot eller ersättare infinner sig vid sammanträdet efter det att närvarokontrollen har avslutats, ska denne anmäla sig hos den tjänsteman, som ansvarar för närvaroregistreringen.

Ledamot och sådan ersättare, som tjänstgör i ledamots ställe, får inte annat än tillfälligtvis lämna sammanträdet.

Protokollsjusterare

10 §

Ordföranden bestämmer tid och plats för justering av protokollet från sammanträdet. Sedan närvarokontrollen har förrättats enligt 9 § väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Föredragningsordning

11 §

Vid sammanträde handläggs ärenden i den ordning de står i föredragningslistan. Kommunfullmäktige får dock besluta om ändring i ordningsföljden. Inför en ny mandatperiod ska alltid val av revisorer ske före andra val.

Yttranderätt

12 §

Varje ledamot i kommunfullmäktige har – med det undantag som anges i 21 § – rätt att yttra sig i alla frågor. Ledamot och annan, som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar, får ordet i den ordning i vilken ledamoten vid sammanträdet har anmält sig och kan därutöver på begäran, efter ordförandens prövning, få ordet omedelbart efter den talare som har ordet för kort inlägg, innefattande replik, upplysning eller rättelse i anledning av vad talaren har sagt.

Denna replikrätt medges för högst två repliker om högst en minut vardera.

Rätt att delta i fullmäktiges överläggningar men inte i besluten har alltid kommunalråd och oppositionsråd.

Rätt att delta i fullmäktiges överläggningar men inte i besluten har också ordförande och vice ordförande i nämnd, fullmäktigeberedning eller hel- eller deläkt kommunalt bolag, vars verksamhetsområde ett ärende berör, samt kommunens revisorer när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning samt vid behandling av ärende som revisorerna själva har initierat, samt fullmäktiges sekreterare eller någon annan av kommunens tjänstemän i ärenden där de kan lämna upplysningar av vikt inför fullmäktiges beslut.

Den som får ordet under överläggningen bör yttra sig från talarstolen.

Om någon i sitt yttrande avlägsnar sig från ämnet, får ordföranden med klubbslag fästa talarens uppmärksamhet på detta och frånta talaren ordet om rättelse inte sker. I övrigt får ingen avbryta en talare under dennes anförande.

Yrkanden

13 §

När kommunfullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt. Ordföranden fastställer yrkandena med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas om inte fullmäktige enhälligt beslutar medge det.

Yrkanden ska lämnas skriftligt till presidiet om det inte är ett enkelt bifalls-, avslags-, eller bordläggandeyrkande.

Ordföranden får vägra proposition om denne anser att ett framställt yrkande strider mot lag eller annan författning eller denna arbetsordning. Om fullmäktige

bifaller yrkande att proposition ska ställas, får ordföranden därefter inte vägra proposition.

Ordföranden ska vägra proposition om denne anser att ett framställt yrkande innebär ett nytt ärende, varvid ordförandens beslut blir gällande. Vad som nu har sagts är emellertid inte tillämpligt i ärenden som inte behöver beredas.

Jäv

14 §

En ledamot får inte delta i handläggningen av ett ärende som personligen rör ledamoten själv, ledamotens make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående.

Ledamot som är jävig ska själv anmäla detta till presidiet innan ärendet handläggs av kommunfullmäktige.

Omröstningar

15 §

Omröstning sker som huvudregel genom användande av voteringsanläggning. Efter anvisning av ordföranden avger ledamöterna och de tjänstgörande ersättarna sina röster genom att trycka på en av knapparna Ja, Nej eller Avstår på respektive ledamots panel.

Om voteringsanläggningen inte kan användas eller ordföranden anser det vara bättre kan rösterna ges genom upprop, som förrättas enligt en i särskild ordning uppgjord upppropslista.

Först uppropas förste vice ordföranden och sedan övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt sist ordföranden.

Efter det att röstavgivningen genom klubbslag har förklarats avslutad får angiven röst inte ändras.

Om omröstning begärs vid val ska den ske med valsedlar.

Valsedlar

16 §

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser och vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig

- 1) om den upptar namnet på någon som inte är valbar
- 2) om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas

3) om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses

Det som har sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Kommunfullmäktiges ansvarsprövning

17 §

Kommunfullmäktiges presidium bereder frågan om ansvarsfrihet för styrelser, nämnder, beredningar och överförmyndaren. Presidiet ska i sitt förslag till beslut motivera fullmäktiges beslut om detta inte uppenbarligen är obehövligt.

Om kommunrevisorerna i revisionsberättelsen riktar anmärkningar, eller föreslår att ansvarsfrihet inte beviljas, ska presidiet ta in förklaringar från de som anmärkningen riktar sig till eller från dem som föreslås nekas ansvarsfrihet.

Remissrätt

18 §

Motion, som ska bli föremål för kommunfullmäktiges prövning och inkommer mellan två sammanträden med fullmäktige, får ordföranden remittera.

Nyinkomna ärenden anmäls till fullmäktige i särskild handling vid varje sammanträde förutom budgetsammanträdet och nyvalda fullmäktiges första sammanträde.

Motioner

19 §

Motion ska vara skriftlig och undertecknad av ledamot i kommunfullmäktige. Endast de som har undertecknat motionen betraktas som motionärer. Detta innebär att så kallade partimotioner måste undertecknas av alla partiets ledamöter. I samma motion får inte frågor av olika beskaffenhet behandlas.

Motion anmäls i fullmäktige snarast möjligt. Motion anses väckt när den anmäls i fullmäktige. I samband med anmälan kan motionären muntligen kommentera sin motion. Debatt om motionen sker då motionen behandlas för beslut.

Fullmäktige beslutar om remiss för beredning av motion, som inte har blivit remitterad med stöd av bestämmelserna i 18 §.

Motion bör beredas så att fullmäktige kan fatta beslut senast sex månader från det att motionen väcktes. Efter beredningen ska beslutsförslag företrädesvis ges i form av bifall eller avslag.

Ersättare får väcka motion endast vid sammanträde, då denne tjänstgör som ledamot.

Interpellationer

20 §

Ledamöter eller tjänstgörande ersättare i kommunfullmäktige får ställa interpellation i ämne som faller under fullmäktiges, kommunstyrelsens, annan nämnds eller berednings handläggning.

Interpellation ska ha inkommit till kommunstyrelsens kansli – under kontorstid - senast tio arbetsdagar före den sammanträdesdag vid vilken den är avsedd att framställas.

Interpellation får ställas till ordföranden i kommunstyrelsen, annan nämnd, beredning eller till en av Norrköpings kommunfullmäktige vald ledamot i ett kommunalförbunds beslutande församling.

Beslutar fullmäktige att interpellation, som inkommit senast tio arbetsdagar före sammanträdesdagen, får ställas, bör den besvaras vid det aktuella sammanträdet. Har den inkommit efter den tidsgränsen bör den besvaras vid nästkommande fullmäktige.

Den som ska besvara interpellationen ska senast dagen före den, då interpellationen ska besvaras, tillställa interpellanten skriftligt svar på interpellationen. Ett exemplar av det skriftliga svaret ska samtidigt överlämnas till kommunstyrelsens kansli. Fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare ska vid sammanträdet få ett exemplar av svaret.

Kommunstyrelsens ordförande eller annan till vilken interpellationen har ställts får överlämna interpellationen till annan ledamot av styrelsen, som på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att kunna besvara interpellationen, eller till ledamot i styrelse för aktiebolag, ekonomisk förening eller stiftelse, som har utsetts av fullmäktige, om denne ledamot har förklarat sig beredd att besvara interpellationen.

Ersättare får framställa interpellation och delta vid interpellations besvarande vid sammanträde, då denne tjänstgör som ledamot.

Frågor

21 §

Ledamot eller tjänstgörande ersättare kan ställa frågor i ämne som faller under fullmäktiges, kommunstyrelsens, annan nämnds eller berednings handläggning.

Frågor får ställas till ordföranden i kommunstyrelsen, annan nämnd, beredning eller till en av Norrköpings kommunfullmäktige vald ledamot i ett kommunalförbunds beslutande församling.

Det finns två typer av frågor; frågor och spontana frågor.

En fråga bör företrädesvis ställas i syfte att få sakupplysning och inte kräva ett omfattande utredningsarbete för att kunna besvaras. Kännetecknande för en spontan fråga är att den för att kunna besvaras inte ska kräva någon som helst utredning.

En fråga ska skriftligen ha inkommit till kommunstyrelsens kansli – under kontorstid - senast fyra arbetsdagar före den sammanträdesdag, vid vilken den är avsedd att ställas. Frågan ska genom kansliets försorg snarast sändas till den person, till vilken frågan är riktad och senast vid sammanträdet tillställas fullmäktiges ledamöter och tjänstgörande ersättare. Beslutar fullmäktige att frågan får ställas bör den besvaras senast vid nästkommande sammanträde.

En fråga ska ställas inom ramen för den vid varje fullmäktigesammanträde utsatta interpellations- och frågestunden. Den spontana frågan ska – också skriftligen avfattad – före frågestundens början lämnas till den som den spontana frågan ställs till och till ordföranden, som avgör om det är en spontan fråga och därefter läser upp den. Härfter beslutar fullmäktige om den spontana frågan får ställas.

På samma sätt som gäller för interpellation kan kommunstyrelsens ordförande - eller annan till vilken frågan/den spontana frågan är ställd - överlämna till annan lämplig person att besvara den.

Gemensamt för fråga och spontan fråga är att ersättare endast får ställa frågorna respektive delta i debatt vid besvarandet av dem om ersättaren tjänstgör. Endast frågeställaren och den som besvarat frågan får delta i debatten.

Medborgarförslag

22 §

Var och en som är folkbokförd i kommunen har rätt att skriva till kommunfullmäktige med förslag om åtgärder.

Medborgarförslaget ska vara skriftligt och egenhändigt undertecknat av förslagsställaren, med namnförtydligande, adress och telefonnummer. I samma medborgarförslag får inte frågor av olika beskaffenhet behandlas.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas om det gäller en kommunal angelägenhet, det vill säga om det gäller en sak som kommunen har ansvar för.

Ett medborgarförslag ska alltid ställas till kommunfullmäktige. Gäller förslaget ett ärende som ligger inom kommunstyrelsens eller en nämnds ansvarsområde kan fullmäktige överlåta till styrelsen eller nämnden att besluta i frågan utom i de fall som anges i kommunallagen 3 kap. 9§ (ärenden av principiell vikt eller annars av större vikt för kommunen).

Medborgarförslag bör beredas så att fullmäktige, styrelsen eller nämnden kan fatta beslut senast sex månader från det att förslaget väcktes. Efter beredning ska beslutsförslag i första hand ges i form av bifall eller avslag.

När medborgarförslaget är klart för behandling i fullmäktige, styrelsen eller nämnden kommer förslagsställaren att underrättas. Denne äger rätt att närvara vid behandlingen av ärendet och får yttra sig under högst fyra minuter.

Ett medborgarförslag kan återkallas av förslagsställaren innan det föranlett något beslut.

Kommunstyrelsen och nämnderna får inte delegera ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtits till styrelsen eller nämnden.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska minst en gång om året informera fullmäktige om de beslut som fattats i medborgarförslagsärenden. De ska även informera om de ärenden som inte avgjorts inom sex månader.

Kommunstyrelsens kontor äger rätt att fastställa närmare administrativa rutiner för beredning av medborgarförslag.

Fullmäktigeberedningar

23 §

Kommunfullmäktige kan besluta att inrätta en permanent eller en tillfällig fullmäktigeberedning enligt 3 kap 7 § kommunallagen.

Kommunfullmäktige ska ange vilka ärenden den ska bereda, hur många ledamöter och ersättare den ska ha och hur många av dessa som ska vara ledamöter eller ersättare i fullmäktige. Dessutom ska en ordförande och en vice ordförande utses.

Kommunfullmäktige bestämmer om beredningens sammanträden ska vara offentliga.

För fullmäktigeberedning ska i tillämpliga delar reglementet för Norrköpings kommuns nämnder (allmänna nämndreglementet) gälla.

Fullmäktigeberedning får väcka ärende i kommunfullmäktige.

Valberedning

24 §

På det första sammanträdet med nyvalda kommunfullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden. Valberedningen består av en ledamot från varje i fullmäktige representerat parti. Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Upphör ledamot under tjänstgöringstiden att vara fullmäktig, frånträder denne omedelbart sitt uppdrag i valberedningen. Om ledamot avgår ska fyllnadsval för återstoden av tjänstgöringstiden förrättas.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla, med undantag för valen - vid mandatperiodens början – av fullmäktiges presidium och av valberedning samt av kommunstyrelse.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokoll

25 §

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som var och en har lett.

Kommunfullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Den omedelbart justerade paragrafen ska utformas vid sammanträdet. Efter underskrift av ordföranden och utsedda justerare ska den omedelbart justerade paragrafen anslås på kommunens anslagstavla senast andra dagen efter justeringen.

Expediering

26 §

Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Protokollet ska dock alltid skickas till kommunens revisorer.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar kommunfullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Representation och flaggning

27 §

Inom ramen för av kommunfullmäktiges representationsanslag fattar fullmäktiges presidium beslut i representationsfrågor, inbegripet frågor om kommunens officiella flaggning. I viktigare fall bör presidiet härvid samråda med kommunstyrelsens presidium.

Fullmäktiges presidium får uppdra åt fullmäktiges ordförande att ensam besluta i frågor om kommunens officiella flaggning.